



Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies tertius et quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput III. De institutione Religionis, et approbatione Regulæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72907)

A tus ante conversionem suam visionem viderat relatione condignam. Innumeros cernebat homines cæcitate percussos, facie in cælum directa, et genibus flexis, in hujus ecclesiæ stare circuitu; qui omnes, protensis manibus in altum, lacrymabiliter clamabant ad Deum, misericordiam postulantes et lumen. Et ecce, ingens de cælo splendor advenit, se per omnes diffundens, qui lumen unicuique tribuit, et salutem desideratam concessit x.

et in qua Ordinem Minorum inchoavit, trium Ordinum Institutum.

25 Hic est locus, in quo Fratrum Minorum Ordo a S. Francisco per divinæ revelationis instinctum inchoatus est. Divinæ namque providentiæ nutu, qua Christi Servus dirigebatur in omnibus, tres materiales erexit ecclesias, antequam Ordinem inchoans, Evangelium prædiceret, ut non solum a sensibilibus ad intelligibilia, a minoribus ad majora, ordinato progressu conscenderet, verum etiam, ut, quid esset facturus in posterum, sensibili foris opere mysterialiter præsignaret. Nam instar reparatæ triplicis fabricæ, ipsius sancti Viri ducatu, secundum datam ab eo formam, regulam et doctrinam, Christi triformiter renovanda erat Ecclesia, trinaque triumphatura militia salvandorum, sicut et nunc cernimus esse completum.

ANNOTATA.

a Non receipt etiam legitur in codice nostro Ms., at editiones Vaticana, Suriana et Waddingiana legunt: Recusavit

b Ab aliis etiam cavea dicitur.

c Hæc post abscessum patris contigerunt.

d Omnes tres aliæ editiones hic addunt vocem Domino.

e In editione Surii desideratur: Ex hoc.

f Editiones Vaticana et Waddingiana pro Videns habent Ardens.

g In codice nostro Ms., et editionibus Vaticana et Waddingiana: Fenestrella, in Suriana: Fenestrella.

h Codex noster Ms.: Nec verba expectat, ut, quod petebatur, faciat, sed continuo etc.

i Intrans cameram episcopi (seorsum scilicet recedens) exiit omnia vestimenta de suis (paternis) rebus, inquit Tres Socii num. 20; quod ut magis congruum honestati, ita et verisimilius est.

k Accepit hæc S. Bonaventura ex Tribus Sociis in Appendice cap. 2, num. 20, ubi similiter legitur: Inventus est autem Vir Dei tunc cilicium habere ad carnem sub vestibus coloratis: quo loco tum tibi, tum in Commentario usus sum ad mitigandas aliorum phrasas duriusculas de sancti Viri nuditate.

l Cilicio tamen tectus, ut mox vidimus; imo forte etiam subligaculo.

m In editione Waddingi desiderantur, quæ ab initio hujus numeri huc usque recensui: habentur tamen etiam in codice nostro atque editionibus Vaticana et Surii, sanctoque Bonaventuræ prævicerunt Tres Socii in Appendice num. 20.

n Id est, palliolum.

o In editione Waddingi desiderantur omnia a vocibus Dumque per silvam huc usque; pro quibus ibidem tantum legitur: Dumque per silvas et nemora pergeret, altiori voce laudes Creatori omnium personabat. Veniensque ad quoddam vicinum cœnobium etc. Verum Sedulio consentiunt codex noster Ms. cum editionibus Vaticana et Surii; atque ipsemet Waddingus in Apparatu ad Annales § 6, num. 1 eadem narravit, laudans hunc ipsum locum ex S. Bonaventura.

p Adde, illum in hoc monachorum cœnobio saltem paucis diebus in culina servivisse; sed nuditate compulsus inde, ut sequitur, Eugubium recessisse.

q Waddingus totam hanc periodum, Referam unum etc. prætermisit. At Sedulio consentiunt codex noster Ms., et editiones Vaticana et Surii.

r Solus Waddingus hæc aliter legit; nam prætermissa, ut ad præcedentem litteram annotavi, una periodo, præcedentia cum sequentibus ita connexuit: Ut visum est in quodam paupere Spoletano, quem

Romæ osculans in ipso putrefacto ulcere, statim sanum et integrum reddidit. Videntur hæc cujusdam abbreviatoris esse, non S. Bonaventuræ: nam Sedulio consentiunt codex noster Ms., et editiones Vaticana et Surii. Neque etiam satis recte abbreviata sunt; cum in iisdem exemplaribus iste leprosus, non Romæ, ut apud Waddingum legitur, sed, Apostolorum visitatis liminibus, de peregrinatione rediens, S. Francisco occurrisse, ab eoque sanatus esse dicatur.

s In codice nostro Ms.: Virtutis præclaræ raritas. Waddingus pro Nescio, quod habet: Nescio, quodnam, et omisit vocem merito.

t Consule hanc ipsam Vitam supra num 13.

u Waddingus brevitate gratia, ut opinor, omisis, quæ sequuntur, secundum caput clausit his verbis: Tres itaque reparavit ecclesias, tres prænuntiantes ab eo Ordines instituendos, quibus tripliciter Dei Ecclesiam repararet.

x Putant aliqui, per hanc visionem præsignatas fuisse celebres indulgentias, Portiunculæ vulgo dictas, de quibus fuse agam in Analectis.

CAPUT III.

De institutione Religionis, et approbatione Regulæ.

In ecclesia igitur Virginis Matris Dei a moram faciente servo ipsius Francisco, et apud eam, quæ concepit Verbum plenum gratiæ et veritatis, continuis insistente gemitibus, ut fieri dignaretur Advocata ipsius, meritis Matris misericordiæ concepit * ac peperit spiritum Evangelicæ veritatis. Dum enim die quodam Missam * de Apostolis devotus audiret, perlectum est Evangelium illud, in quo Christus discipulis ad prædicandum mittendis formam tribuit Evangelicam in vivendo; ne videlicet possideant aurum vel argentum, nec in zonis pecuniam, nec peram in via, nec duas tunicas habeant, nec calceamenta deferant, neque virgam b. Quod audiens et intelligens, ac memoriæ commendans Apostolicæ paupertatis Amicus, Indicibili mox perfusus lætitia, Hoc est, inquit, quod cupio; hoc, quod totis præcordiis concupisco.

27 Solvit proinde calceamenta de pedibus, deponit baculum, peram rejicit c, et pecuniam exerat, unaque contentus tunicula, rejecta corrigia, pro cingulo funem sumit, omnem solitudinem cordis apponens, qualiter audita perficiat, et Apostolicæ rectitudinis regulæ per omnia se coaptet. Cœpit ex hoc Vir Dei divino instinctu Evangelicæ perfectionis emulatur existere, et ad poenitentiam ceteros invitare. Erant autem ipsius eloquia non inania, nec risu digna, sed virtute Spiritus Sancti plena d, medullas cordis penetrantia; ut in vehementem stuporem audientes converterent. In omni prædicatione sua pacem annuncians, dicendo: DOMINUS DET VOBIS PACEM, populum in sermonis exordio salutabat. Hanc quippe salutationem, Domino revelante, didicerat, sicut ipse postmodum testabatur. Unde factum est, ut juxta sermonem Propheticum et ipse Prophetarum spiritu afflatus annunciarer pacem, prædicaret salutem, ac salutaribus monitis fœderaret plurimos veræ paci, qui discordes a Christo prius exiterant a salute longinqui.

28 Innotescite itaque apud multos Viri Dei tam doctrinæ simplicis veritate, quam vitæ, cœperunt ipsius exemplo viri quidam ad poenitentiam animari, et eidem, rejectis omnibus, habitu * vitæque conjungi; quorum primus extitit * vir venerabilis Bernardus, qui vocationis divinæ particeps factus, Patris beati primogenitus esse promeruit, tam prioritate temporis, quam privilegio sanctitatis. Hic enim Servi Christi sanctitate * comperta, ipsius exemplo disponens perfecte contemnere mundum, ab eodem, qualiter id perficeret, consilium requisivit. Quo audito, Dei Famulus, pro primæ * prolis conceptu sancti Spiritus consolatione repletus, A Deo est,

AUCTORE
S. BONAVENTURA.

E
Audita Evangelii lectione, Apostolicam vivendi normam amplectitur.

a
* Ms. add. ipse
* ibid. quamdam Missam

b

aliosque ad poenitentiam incipit exhortari.

c

d

F

In societatem admittit Bernardum, virum sanctum.
* Ms. habituque
* Wadd. erat

* Sur. paupertate

* Sur. proprie

est,

AUCTORE S. BONAVENTURA.

est, inquit, hoc consilium requirendum. Intraverunt proinde ecclesiam sancti Nicolai, mane jam facto; et oratione praemissa, cultor Trinitatis Franciscus ter Evangeliorum librum aperuit, trino exposcens a Deo testimonio sanctum Bernardi propositum confirmari. In prima libri apertione illud occurrit: SI VIS PERFECTUS ESSE, VADE, ET VENDE OMNIA, QUAE HABES, ET DA PAUPERIBUS. In secunda: NIHIL TULERITIS IN VIA. In tertia vero: QUI VULT VENIRE POST ME, ABNEGET SEMETIPSUM, ET TOLLAT CRUCEM SUAM, ET SEQUATUR ME &c. Haec est (ait Vir sanctus) vita et Regula nostra, omniumque, qui nostrae voluerint societati conjungi. Vade igitur, si vis perfectus esse, et perlice, quae audisti.

den quinque alios, inter quos fuit B. Aegidius, f

29 Non multo post vocatis eodem spiritu quinque viris, filiorum Francisci senarius numerus completus est, inter quos tertium sortitus est locum sanctus pater Aegidius f, vir utique Deo plenus, et celebri memoria dignus. Hic etenim postmodum virtutum sublimium exercitatione praecclarus (sicut Famulus Domini de ipso praedixit) quanquam esset idiota, et simplex, ad excelsae contemplationis sublimatus est verticem g. Nam per multa curricula temporum, sursum actionibus incessanter intentus, adeo crebris in Deum rapiebatur excessibus, (quemadmodum et ego ipse oculata fide conspexi) ut magis censeretur inter homines vitam angelicam agere, quam humanam.

g

B ac Sylvestrum sacerdotem, mira visionis inductum. h

30 Illo quoque tempore cuidam sacerdoti civitatis Assisii, nomine Silvestro, honestae conversationis viro, quaedam a Domino fuit ostensa visio non taecenda. Cum enim modum et vitam h Francisci fratrumque suorum humano spiritu abhorret, ne periclitaretur pro temeritate iudicii, respectu fuit supernae gratiae visitatus. Videbat namque in somnis, totam Assisii civitatem a dracone magno circumdari, praecujus magnitudine nimia tota regio videbatur exterminio subjacere. Contuebatur post haec crucem quandam auream ex ore procedentem Francisci, cujus summitas caelos tangebatur, cujusque brachia protensa in latum, usque ad mundi fines videbantur extendi; ad cujus etiam aspectum praefulgidum draco ille teter et horridus penitus fugabatur. Hoc dum sibi tertio monstraretur, divinum astimans esse oraculum, Viro Dei et fratribus suis per ordinem enarravit; ac non multo post tempore mundum relinquens, vestigiis Christi sic perfecte adhaesit, quod vita ipsius in ordine authenticam reddidit eam, quam in saeculo habuerat, visionem. Ex hujus visionis auditu Vir Dei non in gloria est elatus humana, sed bonitatem Dei in suis beneficiis recognoscens, fortius animatus est ad hostis antiqui fugandam versutiam, et Crucis Christi gloriam praedicandam.

h

* Vatic. reddit

In ecstasi multa cognoscenti, solatur suos, admittit septimum socium. C

31 Quadam autem die, dum in quodam solitario loco annos suos in amaritudine recogitans deploraret, Sancti Spiritus in eum superveniente laetitia, certificatus est de remissione plenaria omnium delictorum. Raptus deinde supra se, ac in quodam mirandum lumen totus absorptus, dilatato mentis sinu, quae circa se et filios suos futura erant, luculenter aspexit. Post hoc reversus ad fratres; Confortamini, ait, carissimi et gaudete in Domino; nec, quia pauci estis, efficiamini tristes, neque vos terreat mea vel vestra simplicitas: quoniam, sicut mihi a Domino in veritate ostensum est, in magnam multitudinem faciet nos Deus crescere, suaeque benedictionis gratia multipliciter dilatabit k. Eodem quoque tempore, quodam alio bono viro l religionem intrante, ad septenarium numerum Viri Dei soboles benedicta pervenit.

C

* Ms. Vos

k l

Discipulos suos instruit et in quatuor partes mittit ad praedicandum, m

32 Tunc pius Pater omnes ad se filios convocavit, et plura eis de regno Dei, de contentu mundi, de abnegatione propriae voluntatis, corporisque castigatione pronuncians, propositum suum de mittendo illos in quatuor partes orbis aperuit. Jam enim sterilis et pauperula simplicitas sancti Patris pepererat septem filios m, et desiderabat universitatem fidelium, ad poenitentiae lamenta vocatam Christo Domino parturire. Ite, inquit dulcis Pater

ad filios, annunciantes hominibus pacem: praedicare poenitentiam in remissionem peccatorum. Estote in tribulationibus patientes, in orationibus vigiles, in laboribus strenui, in sermonibus modesti, in moribus graves, et in beneficiis grati; quia pro his omnibus regnum vobis praeparatur aeternum n. At illi coram Servo Dei humiliter se prosternentes in terram, cum gaudio spiritus suscipiebant obedientiae sanctae mandatum.

D

n

33 Ipse vero dicebat unicuique sigillatim: « Jacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet o. » Hoc verbum dicere solitus erat *, quotiescunque fratrem aliquem ad obedientiam dirigebat. Tunc et ipse sciens, se datum aliis in exemplum, ut prius faceret, quam doceret, cum uno sociorum versus unam orbis partem perrexit, reliquis sex ad modum crucis tribus aliis mundi partibus deputatis. Modico autem elapso post tempore, benignus Pater, carae prolis exoptans praesentiam, cum in unum eos per se convocare non posset, per eum, orabat, hoc fieri, qui dispersione congregat Israelis. Sicque factum est, ut absque humana vocatione, omnes ex insperato post modicum temporis, juxta ejus desiderium divina operante clementia, non sine ipsorum admiratione pariter convenirent. Illis quoque diebus, quatuor sibi adherentibus viris honestis, ad duodenarium numerum p excreverunt.

precibusque rursum congregat: quatuor alios admittit. o

* Wadd. solent

34 Cernens autem Famulus Christi, paulatim accrescere numerum fratrum, scripsit sibi et fratribus suis simplicibus verbis formulam vitae, in qua sancti Evangelii observantia pro fundamento indissolubili collocata, pauca quaedam alia inseruit, quae ad uniformem vivendi modum necessaria videbantur q. Desiderans autem, per summum Pontificem approbari, quae scriperat, disposuit cum illo simplicium coetu Apostolicae Sedis adire praesentiam, de sola confisus resectione divina. Cujus desiderium Deus ex alto respiciens, sociorum animos simplicitatis suae consideratione perterritos, ostensa Viro Dei visione hujusmodi, confortavit.

p Scribit Regulam, pro qua approbanda, E

q

35 Videbatur siquidem ei, quod per quandam viam incederet, juxta quam stabat arbor celsitudinis magna, ad quam cum appropinquasset, et sub ea stans ipsius altitudinem miraretur, subito tantum divina virtute levabatur in altum, ut cacumen contingeret arboris, ejusque summa facillime curvaret ad ima. Hujus visionis praesagium, Vir Deo plenus intelligens, referri ad condescensionem Apostolicae dignitatis r, exhilaratus est spiritu, fratribusque suis in Domino confortatis, iter cum eis aggressus est s. Videns autem t Christi Vicarius, dominus Innocentius Tertius, vir utique sapientia clarus, admirandam in Viro Dei simplicis animi puritatem, propositi constantiam ignitumque u voluntatis sanctae fervorem, Christi Pauperem mentis amore complectens, inclinatus est animo, ut pium supplicanti praerberet assensum. Distulit tamen pericere, quod Christi postulabat Pauperculus, pro eo, quod aliquibus de Cardinalibus novum aliquid et supra vires humanas arduum videretur.

confirmatus visione pergit, Roman: ubi a Papa

r

s t

u

F

36 Aderat autem inter Cardinales vir venerandus dominus Joannes de sancto Paulo, episcopus Sabinensis, omnis sanctitatis amator, et auditor x pauperum Christi; qui divino spiritu inflammatus summo Pontifici dixit, et fratribus suis: Si petitionem Pauperis hujus *, tanquam nimis arduam novamque refellimus, cum petat, confirmari sibi formam Evangelicae vitae, cavendum est nobis, ne in Christi Evangelio offendamus. Nam si quis, intra Evangelicae perfectionis observantiam et votum ipsius, dicat, contineri aliquid novum aut irrationabile, vel impossibile ad servandum, contra Christum, Evangelii auctorem, blasphemare convincitur. Quibus propositis, successor apostoli Petri conversus ad Pauperem Christi, dixit: Ora fili, ad Christum, ut suam nobis per te voluntatem ostendat; qua certius cognita, tuis piis desideriis securus annuamus.

jubetur voluntatem Dei exquirere, x

* ap. Surdeest hujus

37 Omnipotentis autem Dei Famulus, totum se conferens

A conferens ad orandum, precibus devotis obtinuit, et quod * exterius ipse proferret, et quid * interius Papa sentiret. Nam cum parabolam de divite rege, cum muliere formosa et paupere contrahente grante, et de prole suscepta, præferente generantis Regis imaginem, ac per hoc educanda de mensa ipsius, sicut a Deo acceperat, retulisset: ex illius interpretatione subiunxit: Non est formidandum, quod fame pereant æterni Regis filii et hæredes, qui ad imaginem Regis Christi per Spiritus sancti virtutem de paupere matre nati, et ipsi per spiritum paupertatis sunt in Religione * pauperula generandi y. Si enim Rex cælorum imitatoribus suis regnum promittit æternum, quanto magis illa ministrabit, quæ communiter largitur bonis et malis?

* Ms. regione y

qui etiam celesti visione motus Regulam approbat, atque largitur.

B 58 Hanc ergo parabolam, et intellectum ipsius Christi Vicarius cum diligenter audisset, miratus est valde; et indubitanter Christum loquentum in Homine recognovit z. Sed et visionem, quam tunc temporis e caelo perceperat, in hoc Viro fore complendam, Spiritu divino suggerente, firmavit. Videbat namque in somnis (ut retulit) Lateranensem basilicam fore proximam jam ruinæ; quam quidam homo pauperulus, modicus et despectus, proprio dorso submisso, ne caderet, sustentabat. Vere, inquit, hic est ille, qui opere et doctrina Christi sustentabit Ecclesiam. Inde præcipua devotione repletus, petitioni ejus se per omnia inclinavit, ac Christi Famulum speciali semper amore dilexit. Proinde postulata concessit et adhuc concedere plura promisit: approbavit Regulam, dedit de pœnitentia prædicanda mandatum, et laicis fratribus omnibus, qui servum Dei fuerant comitati, fecit coronas parvas fieri aa, ut verbum Dei libere prædicarent.

aa

ANNOTATA.

a Waddingus legit: Virginis Mariæ.

b Pro his alisque ad habitus vitæque mutationem, anno 1209 factam, spectantibus lege Commentarium prævium num. 131 et aliquot sequentibus.

c In Ms. nostro codice et apud Surium deest: Rejicit.

d In eodem Ms., et in editione Vaticana: Plena erant.

e Leguntur hæc etiam apud Tres Socios in Appendice num. 29

f Tertius hic fuit S. Francisci discipulus: nam secundus fuit Petrus, qui, ut alibi vidimus, cum Bernardo venit, quemque Bonaventura primum ex istis quinque, suppresso nomine, voluit indicare. Lege Vitæ primæ caput 4.

C g Hanc periodum Waddingus sic habet: Fuit enim inter ceteros virtutum sublimium exercitatione præclarus (sicut Famulus Domini de ipso prædixit) quamquam esset idiota et simplex, ad excelsæ contemplationis sublimatus est verticem. B. Egidius colitur die 25 Aprilis, ubi de eo actum est in Opere nostro.

h Ms. Codex, Surius et editio Vaticana legunt: Viam.

i In editione Vaticana, Waddingi et Surii: Existimans.

k Apud Waddingum tota hæc periodus sic paucis redditur: Tunc fratres verbis consolatoriis admo- nit, parvum gregem in magnam familiam a Domino dilatandum.

l Alio bono viro desideratur in editione Waddingi.

m In Ms. et Surio deest: Filios.

n In editione Waddingiana pro hac brevi allocatione legitur: Misit ergo eos prædicare pœnitentiam: ac tunc subditur: Qui humiliter coram Servo Dei se prosternentes in terram etc.

o In vulgata Psalm. 54, v. 25 est: Jacta super Dominum curam tuam, et ipse te enutriet.

p Annumerato S. Francisco.

q Hæc alia Regula nobis fuisse videtur ab ea, Octobris Tomus II.

quam velut omnium primam edidit Waddingus, ut alibi dictum est.

r Consonat Celanensis in Vita prima num. 55, et Tres Socii in Appendice num. 55.

s Narrationem, quæ hic subditur in editionibus Seduliana, Vaticana et Suriana, atque etiam in nostro codice Ms., veluti S. Bonaventuræ Opusculo insertam, prudens prætermitto. Rationes exposui in Commentario prævio num. 25 et sequenti; ac rursus num. 245 et tribus sequentibus, ubi eandem recitavi et expendi.

t Waddingus, qui omissam narrationem, tamquam Bonaventuræ suppositam, brevius recensuit, præcedentia cum sequentibus sic conjunxit: Videns itaque etc.

u Waddingus: Ingenitumque.

x Adjutor rectus legitur in aliis editionibus et Ms. nostro. Huic Cardinali negotium suum ante commendaverat S. Franciscus, teste Celanensi in Vita num. 52 et sequenti; in ejusque notitiam venerat per Vidonem vel Guidonem, episcopum Assisiensem, ut habent Tres Socii in Appendice num. 47.

y Consule Tres Socios in Appendice num. 50.

z Apud Waddingum plura post hæc verba, Quod interius Papa sentiret, compendiose traduntur hoc modo: Nam proposita quadam parabola de rege divite, et sponsa paupere, quibusdam additis verbis, Pontificis animum ad Regulam approbandam inclinavit. Post hæc etiam reliqua omittuntur usque ad initium capitis 4.

aa Etiam ipsi S. Francisco, ut expresse asserunt Tres Socii in Appendice num. 32.

CAPUT IV.

De profectu Ordinis sub manu ipsius, et confirmatione Regulæ prius adprobate.

Fretus exinde Franciscus superna gratia et auctoritate Papali, cum fiducia multa versus vallem Spoletanam iter arripuit, ut Evangelium Christi faceret et doceret. Dum autem in via conferret cum sociis, qualiter Regulam, quam susceperant, sincere servarent; qualiter in omni sanctitate et justitia coram Deo incederent; qualiter in se ipsis proficerent, et essent aliis in exemplum, diutius collatione protracta, hora pertransiit. Et cum jam lassati essent ex diuturnitate laboris, esurientes in quodam loco solitudinis substituerunt. Sane cum omnis via deesset, qua possent sibi de victu necessario providere, statim affuit providentia Dei. Nam subito apparuit homo, afferens panem in manu, quem pauperulus Christi dedit, subitoque disparuit, incognitus, unde venerit, aut quo iret.

Cum sociis Roma rediens, a divina providentia pascitur:

in Ms. deest jam

40 Cognoscentes autem per hoc pauperes fratres, supernum sibi in comitatu Viri Dei adesse præsidium, magis dono liberalitatis divinæ, quam cibo carnis propriæ sunt refecti. Insuper divina consolatione repleti, statuerunt firmiter, et irrevocabiliter confirmaverunt, nullius inedia aut tribulationis impulsu a sanctæ paupertatis resilire promisso. Exinde in vallem Spoletanam cum sancto proposito redeuntes, tractare cœperunt, utrum inter homines conversari deberent, an ad loca solitaria se conferre a. Sed Christi servus Franciscus, non de sua vel suorum confidens industria, per orationis instantiam divinæ super hoc voluntatis beneplacitum requisivit.

Post consultum precibus Deum,

a

41 Supernæ igitur revelationis illustratus oraculo intellexit, se ad hoc missum a Domino, ut Christo lucraretur * animas, quas diabolus conabatur auferre: ideoque magis omnibus, quam sibi soli, vivere præelegit, illius provocatus exemplo, qui unus pro omnibus mori dignatus est. Recollegit itaque se Vir Dei cum ceteris sociis in quodam tugurio derelicto juxta civitatem Assisii b, in quo secundum sanctæ paupertatis formam in labore multo et inopia victitabant, magis lacrymarum, quam deliciarum, panibus refici sata-

habitat apud Riturum-torium, Waad. lucrificeret

b

80 gentes.